

4. ročník – látka na 11. 5. – 22. 5.

- Pracovní sešit str. 64 cvičení 82 až str. 68 cvičení 88.
- Ke cvičení 82 najdete na webu doplňující nahrávku. Kdo chce známku za rytmus, může nahrát jak cvičení vytleská a poslat mi nahrávku ke kontrole. Na nahrávce počítejte nahlas.
- Vyplnit pracovní list č. 7.4.

Doplnění ke cvičení 84

transpozice

Transpozice neboli přesun melodie do jiné tóniny se provádí tak, že všechny noty ve skladbě posuneme o stejný interval nahoru, nebo dolů. Používáme k tomu následující postup:

1. Podle předznamenání a poslední noty zjistíme v jaké tónině se nachází skladba kterou chceme transponovat. Té původní tónině budeme říkat výchozí.
2. Určíme tóninu, do které chceme skladbu transponovat. Budeme jí říkat cílová tónina.
3. Zjistíme, jaký interval tvoří základní tóny výchozí a cílové tóniny. Například když převádíme skladbu z C dur do E dur, tak jsou to tóny C E, což je velká tercie. Všechny noty tedy posuneme o velkou tercii nahoru. Nesmíme při tom zapomenout na nové předznamenání. Pokud bychom měli výchozí tóninu F dur a chtěli skladbu transponovat do C dur, tak máme základní tóny F C. Všechny tóny bychom tedy přesunuli buď o kvintu nahoru, nebo o kvartu dolů. Předznamenání by se nám v tom případě změnilo z jednoho béčka na nulu.

Transpozice se používá například, když je nějaká píseň pro zpěváka příliš vysoko, nebo nízko. Může si ji tímto způsobem přesunout do polohy, která lépe vyhovuje jeho rozsahu hlasu. Tímto způsobem se mohou skladby upravovat především pro potřeby žáků na základních uměleckých školách. Není možné takto upravit třeba operu.

Doplnění ke cvičení 86

Septakord můžeme stejně jako kvintakord utvořit na kterémkoliv stupni ve stupnici. Nejčastěji se ale používá ten, který tvoříme na pátém stupni (dominantě), proto se mu říká dominantní septakord. Vznikne přidáním ještě jedné tercie k dominantnímu kvintakordu.

Vypracované úkoly opět pošlete na jan.adamec@zusvpetrova.cz.

Děkuji

Pracovní list č. 7.4

K daným stupnicím doplň jejich stupnice stejnojmenné.

B dur:

f moll:

Fis dur:

K daným stupnicím doplň jejich stupnice paralelní.

B dur:

Es dur:

g moll:

Napiš hlavní kvintakordy v tónině B dur.

Napiš dominantní septakordy v tóninách H dur, B dur a Es dur.
